

Határozatok Tára

C-34/17. sz. ügy

**Eamonn Donnellan
kontra
The Revenue Commissioners**

(a High Court [Írország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – A követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtás – 2010/24/EU irányelv – 14. cikk – Hatékony jogorvoslathoz való jog – Az Európai Unió Alapjogi Chartája – 47. cikk – A megkeresett hatóság azon lehetősége, hogy azon okból tagadja meg a behajtáshoz való segítségnyújtást, hogy a követelést nem közölték megfelelően”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (második tanács), 2018. április 26.

1. *Jogszabályok közelítése – Adókból eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtás – A kölcsönös bizalom elve – Terjedelem – Korlátozások – Szigorú értelmezés*

(2010/24 tanácsi irányelv)

2. *Jogszabályok közelítése – Adókból eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtás – Behajtási vagy biztosítási intézkedések – Jogviták – A megkeresett hatóság hatásköre – A behajtáshoz való segítségnyújtás megtagadására vonatkozó hatáskör – Feltételek*

(2010/24 tanácsi irányelv, 14. cikk, (2) bekezdés; Az Európai Unió Alapjogi Chartája, 47. cikk)

3. *Jogszabályok közelítése – Adókból eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtás – Behajtási vagy biztosítási intézkedések – Vitarendezés – Másik tagállamban kiszabott pénzbeli szankcióra vonatkozó követelés behajtása iránti megkeresés – E megkeresés végrehajtásának a megkeresett hatóság általi, a követelés megfelelő közlésének hiánya miatti megtagadása – Megengedhetőség*

(2010/24 tanácsi irányelv, 14. cikk, (1) és (2) bekezdés; Az Európai Unió Alapjogi Chartája, 47. cikk)

1. Először is emlékeztetni kell arra, hogy a tagállamok közötti kölcsönös bizalom elvének alapvető jelentősége van az uniós jogban, mivel lehetővé teszi egy belső határok nélküli térség létrehozását és fenntartását. Ez az elv, különösen a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében mindegyik államtól megköveteli, hogy – kivételes körülményektől eltekintve – úgy tekintse, hogy az összes többi tagállam tiszteletben tartja az uniós jogot, és különösen az uniós jog által elismert alapvető jogokat (2014. december 18-i 2/13 [az Uniónak az EJEE-hez történő csatlakozása] vélemény, EU:C:2014:2454, 191. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

A 2010/24 irányelv, mivel a belső piac jogterületéhez, és nem a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség jogterületéhez tartozik, a kölcsönös bizalom fentebb említett elvén is alapul. A kölcsönös segítségnyújtásnak az ezen irányelv által létrehozott rendszere végrehajtása ugyanis attól függ, hogy fennáll-e ez a bizalom az érintett nemzeti hatóságok között.

Ezenfelül, az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a kölcsönös bizalom korlátait megszorítóan kell értelmezni (lásd többek között: 2013. november 14-i Baláz ítélet, C-60/12, EU:C:2013:733, 29. pont; 2015. július 16-i Diageo Brands ítélet, C-681/13, EU:C:2015:471, 41. pont; 2016. május 25-i Meroni ítélet, C-559/14, EU:C:2016:349, 38. pont; 2018. január 23-i Piotrowski ítélet, C-367/16, EU:C:2018:27, 48. pont).

(lásd: 40., 41., 50. pont)

2. A 2010/24 irányelv, távol attól, hogy a megkeresett tagállam bíróságai tekintetében a megkereső tagállam aktusai felülvizsgálatának hatáskörét biztosítsa, e bíróságok felülvizsgálati hatáskörét 14. cikkének (2) bekezdésében kifejezetten a megkeresett tagállam aktusaira korlátozza.

Bár a tagállamok által a 2010/24 irányelvben létrehozott kölcsönös segítségnyújtási rendszer értelmében elfogadott aktusoknak meg kell felelniük az Unió alapvető jogainak, amelyek között a hatékony jogorvoslathoz való, a Charta 47. cikkében rögzített jog is szerepel, ebből egyáltalán nem következik az, hogy a megkereső tagállam aktusait mind e tagállam, mind pedig a megkeresett tagállam bíróságai előtt meg lehet támadni. Épp ellenkezőleg, ez a segítségnyújtási rendszer, mivel elsősorban a kölcsönös bizalom elvén alapul, lehetővé teszi a jogbiztonság növelését azon tagállam meghatározását illetően, amelyben a jogvitákat le kell folytatni, és így módon a *forum shopping* elkerülését (lásd analógia útján: 2011. december 21-i N. S. és társai ítélet, C-411/10 és C-493/10, EU:C:2011:865, 79. pont).

Ebből az következik, hogy az a jogorvoslati kérelem, amelyet az érdekelt nyújt be a megkeresett tagállamban azon behajtási megkeresés megsemmisítése érdekében, amelyet e tagállam a célból intézett hozzá, hogy behajtsa a megkereső tagállamban keletkezett követelést, nem vezethet e követelés jogszerűségének felülvizsgálatához.

Ezzel szemben, amint azt a Bíróság már megállapította, nem zárható ki, hogy kivételes jelleggel a megkeresett hatóság úgy döntsön, hogy nem nyújt segítséget a megkereső hatóságnak. Ennek megfelelően a követelés behajtására irányuló megkeresés végrehajtása többek között akkor tagadható meg, ha megállapításra kerül, hogy e végrehajtás sértheti azon tagállam közrendjét, amelyhez a megkeresett hatóság tartozik (a 76/308 irányelv 12. cikkét illetően – amely lényegében megfelel a 2010/24 irányelv 14. cikkének – lásd: 2010. január 14-i Kyrian ítélet, C-233/08, EU:C:2010:11, 42. pont).

Ennek megfelelően a Bíróság feladata, hogy felülvizsgálja azokat a korlátokat, amelyeken belül valamely tagállam hatóságai a közrendjükre vonatkozó fogalmakhoz hasonló fogalmakra történő hivatkozással megtagadhatják, hogy segítséget nyújtsanak valamely más tagállamnak egy, az uniós jogalkotó által létrehozott együttműködési rendszer keretében (lásd ebben az értelemben: 2009. április 28-i Apostolides ítélet, C-420/07, EU:C:2009:271, 56. és 57. pont; 2016. május 25-i Meroni ítélet, C-559/14, EU:C:2016:349, 39. és 40. pont).

(lásd: 44–47., 49. pont)

3. Az adókból, vámokból, illetékekből és egyéb intézkedésekből eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról szóló, 2010. március 16-i 2010/24/EU tanácsi irányelv 14. cikkének (1) és (2) bekezdését az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, ha egy tagállam hatósága azon okból tagadja meg egy, az alapügyben szereplőhöz hasonló, másik tagállamban kiszabott bírságra vonatkozó követelésre irányuló behajtási

megkeresés végrehajtását, hogy az e szankciót kiszabó határozatot nem közölték megfelelően az érdekelttel azelőtt, hogy a behajtási megkeresést ezen irányelv értelmében megküldték volna az említett hatóságnak.

Márpedig, amint azt lényegében a főtanácsnok is kiemeli indítványának 70. pontjában, az a helyzet, amelyben a megkereső hatóság egy olyan határozaton alapuló követelés behajtását kéri, amelyet nem közöltek az érdekelttel, nem egyeztethető össze a behajtási megkeresésre vonatkozó, a 2010/24 irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében rögzített feltétellel. Ugyanis, mivel e rendelkezés értelmében a megkereső hatóság az ezen irányelv értelmében vett behajtási megkereséssel nem élhet abban az esetben és addig, amennyiben és amíg a követelést és/vagy a megkereső tagállamban végrehajtást engedélyező okiratot e tagállamban vitatják, az ilyen megkereséssel akkor sem lehet élni, ha az érdekeltet nem tájékoztatták e követelés létezéséről, mivel ez az információ a követelés vitathatóságának szükséges előfeltételét képezi.

Ezt az értelmezést egyébiránt a Charta 47. cikke, és a Bíróságnak a bírósági iratok továbbítására és kézbesítésére vonatkozó ítélkezési gyakorlata is megerősíti. E bírósági gyakorlatból többek között az következik, hogy az említett 47. cikkben előírt jogok tiszteletben tartásának biztosítása érdekében nemcsak arra kell ügyelni, hogy az aktus címzettje valóban megkapja a szóban forgó iratot, hanem arra is, hogy ténylegesen és teljesen megismerhesse és megérthesse az ellene külföldön indult eljárás értelmét és hatályát, oly módon, hogy az áttevő tagállamban hatékonyan érvényesíthesse a jogait (lásd ebben az értelemben: 2015. szeptember 16-i Alpha Bank Cyprus ítélet, C-519/13, EU:C:2015:603, 31. és 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). E megfontolások a 2010/24 irányelv szövegkörnyezetében is relevánsak. A fentiekből az következik, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló kivételes helyzetben, amelyben valamely tagállam hatósága valamely más tagállam hatóságától azt kéri, hogy az hajtson be egy olyan, az alapügyben szereplőhöz hasonló bíróságra vonatkozó követelést, amelyről az érdekelt nem szerzett tudomást, jogszerűen vezethet ahhoz, hogy ez utóbbi hatóság megtagadja a segítségnyújtást a behajtás tekintetében. A 2010/24 irányelvben előírt segítségnyújtás, amint azt az irányelv címe és több preambulumbekzdése is megemlíti, „kölcsönösnek” minősül, amiből elsősorban az következik, hogy a megkereső hatóság feladata, hogy – mielőtt a behajtási megkereséssel élne – megteremtse azokat a feltételeket, amelyek mellett a megkeresett hatóság hasznosan és az uniós jog alapvető elveinek tiszteletben tartásával nyújthat segítséget.

(lásd: 57., 58., 61., 62. pont és a rendelkező rész)